

énekli Bodán Margit.
ntal-émlékünnepély. —
y. 20.45: Vigjáték a
Radics Józsi cigány-

ZSDE

ius 27. Márka 39.98,
S, dollár 168.50, font
ancia frank 6.62, lira
4.99 1/2, pengő 29.40,
g 23.70, svájci frank

us 27. Francia frank
g 816, dollár 167.50,
40, lira 8.78, svájci
korona 4.98, osztrák
márka 38.80, pengő
int 67, dinár 2.95.

rdetések

jókarban levő 3 köve
teljes felszereléssel, 20
orral, épülettel, vagy
fizetési feltételekkel.
Zemben megtekinthető
klődéseket a kiadóhiva-

ember kaphat havi 2000
er kosztot teljes ellátá-
pera háta mögött, Str.
u.) 2. sz.

zött baritonhangú kán-
telen, 28 éves, bármilyen
egész évre vagy a fű-
alna, esetleg hitközség-
kasszói állással egybe-
b Dávid, Str. Bererie

ellel rendelkező zsi-
működésével zsidó is-
ést keres. Cim a kiaz-
ba konyha, valamint egy
kezekni Str. Avram Iancu

rozott szoba, fürdőszoba
ngorával, magános urna
Str. Avram Iancu 18

gyelem!
n az elképzelhető lego-
zállítani, nyári olvasó-
tásból
ZSIRT
t bődönömben.
ak, fürdőberőlőknek 10
edményt adok. Ugyanitt
libatoll és pihe olcsón
kapható.
mann Samu
EYVARAD, Cuza Voda

szoba kiadó Moskov-
let, főpostával szembe-
tározott komplett irod-
és árban megvehető
ék Cluj, Piata Unirii 2.
ban jártas nőtlen tisz-
román-magyar nyelv-
kerestetik. Cim: Telefó-
Corso Bazárban
kivánatra ingyen. Gyermekköz-
5 lejű kezdve.

שר
i-tejítő
ítéshez használható.
felügyelete alatt kész-
és detailban: Legman-
Somes.
p földszinti szoba, lakó-
Regina Maria 15.
vird aufgenommen ה-
ssen. Abraham Schiesl
u. Manufacturwaren.

IV. ÉVF. * 143. SZÁM
Cluj—Kolozsvar, 1931
június 30 Kedd
5691 ÉV Tamusz 15

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929

Ara 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKA NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej
KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fei

Beza és
a rendtörvény

Nem lepett meg bennünket az, hogy
na állítólagos diákok, aki öt revolver-
ással csaknem halálra sebezte Anghe-
scu volt belügyi alminisztert, az ifjovi
ku volt egyhangulag felmentette a
büntetés alól és annak összes következményei
alól. Nem lepett meg bennünket az sem
hogy a felmentő verdikt után diadal-
sorral, épülettel, vagy
fizetési feltételekkel.
Zemben megtekinthető
klődéseket a kiadóhiva-
be.
Az esküdtsekkel ez már így van, az
kik kérdez s az esküdtek — kiki sa-
lelkiismerete szerint — igennel,
gy nemmel válaszolnak a feltett kér-
désekre. Az ifjovi esküdtek nemmel
választak, ami azt jelenti, hogy Beza
és lelküismeretük tanúsága szerint,
nem bűnös azért, mert egy kérvény
alatt belopózkodott a belügyi
miniszter kabinetjébe s nem bűnös
ért sem, hogy orvul többször egymás-
n lőtt rá a kérvényt mitsem sejtve
szó Angheluescu alminiszterre.
Előrelátható volt, hogy az esküdtek
nem fognak felelni. Hiszen hogy is
szádhattak volna igent ezek az egy-
tű polgárok, amikor a nacionalista
és a nyolc napos tárgyalás alatt egye-
sem tett, mint Bezáat és cselekedetét
szóította. A kisebb és nagyobb, ugy-
azért jobboldali napilapok már az
irásbeli tárgyalás alatt a nemzeti
bíró rokonszenves ruhájába öltözött
diákok s a tárgyalásoknak csak
kát a mozzanatait emelték ki, ame-
llyel a lehető legkedvezőbb színben tűn-
tették fel a vádlottat és cselekedetét.
Ez a sajtó a merénylő diák helyett
merénylő áldozatát, Angheluescu bel-
ügyi alminisztert ültette a vádlottak
sorába. Hiába vallotta Mihalache és
a államtitkára, Potarca az esküdtek
előtt, hogy az ominózus dobrudzsai tör-
vények ők a szerzői és így a diák vol-
na felelős. Még rájuk kellett volna emelje
a vád, az ultrasovén sajtó kitartott
a mellett, hogy Angheluescut valamikor
megölték, vagyis bulgár, a merénylő
diák pedig macedo-román. Ez
szembesítés a sorok között valahogy
akarja jelteni, hogy a diák na-
cionalista is jól tette, amikor rálőtt a bel-
ügyi alminiszterre.
Ez a sajtó nem akkor kiáltott rendő-
rnek, amikor a merénylő történt, ha-
nem amikor a volt belügyi alminiszter
védelme az esküdtek előtt ostromozták
a merénylőt és azt a szellemet, amely
merénylőt kirobbantotta. Hazaáru-
nak és nem jó románok bélyegezték
a sajtót, aki a volt belügyi alminiszter érde-
két védte, ami a lapok szerint egyet-
mentett azzal, hogy a macedo-román-
okkal szemben a bolgár komitácik
szolgálatát.
Persze, hogy megtették hatásukat
az a cikkek és az esküdt polgártársak
hogy is mertek volna rossz hazafiak-
nak bizonyulni az ultrasovén lapok
szereplőinek a szemében. Inkább nem
választottak az elnök kérdéseire,
mentő verdiktet hoztak, csakhogy
kise vonja kétségbe a patentirozott
szereplőket. Nem tudott megköze-
dezzel a mindent elsöprő árral szem-
ben Pop-Csicsó István, az igazi román
demokrácia legöregebb veteránja sem,
hiszen husz esztendő óta először jelent
meg a bíróság előtt ügyvédi minőség-
ben, hogy korának és tekintélyének su-
gával álljon Angheluescu volt belügyi
alminiszter mellé. A kamara volt elnö-

Jorga elfogadja Angheluescu bármilyen módosító javaslatát...

Törölték a főiskolai törvényből a kisebbségi
egyetemek felállításáról szolo szakaszokat

Megjelent az új érettségi törvény végrehajtási utasítása,
amely néhány könnyítést tartalmaz a jelöltek számára

Az írásbeli vizsgán való elbukás még nem jelenti a szesszio elvesztését

Bucuresti-Bukarest, június 29. (Az Uj
Kelet tudósítójától.) A közoktatásügyi
minisztérium ma délután tette közzé az
új érettségi törvény végrehajtási utasi-
tását, amely azonnal életbelép. A most
következő érettségi vizsgákat már az új
végrehajtási utasítás értelmében fogják
megtartani. Az új rendelkezések követke-
zőkben a bakkalaureatus nagy általános-
ságban könnyebb lett, miután ugy a nyelv-
eket, mint a tudományos tárgyakat ille-
tően az érettségi jelöltekre van bízva, az
anyag kiválasztása. Jorgának az az inten-
ciója viszont, hogy a kisebbségi tanulók-
nak megadja az anyanyelvükön való vizs-
gázás lehetőségét, komikumba fullad az
új végrehajtási utasítás fényében.

A bizottság a jelöltet vagy érettnak, vagy
pedig megbukottnak nyilvánítja. Az éret-
tek három féle megjelölését ismeri el a
törvény: kielégítő, jó s kivételes. (Satis-
fácator, bine, exceptional).
Csak feltételese lehet az anya-
nyelvet használni
A román nyelvet, a történelmet és föld-
rajzt kivéve, a kisebbségi jelöltek kiségitő

nyelvként használhatják anyanyelvüket is,
ám még ez a könnyítés sem teljes, mert a
kisebbségi nyelvnek segédnyelvként való
használata is csak akkor van megengedve,
„ha ez nem akadályozza meg az elnököt
abban, hogy véleményt alkosson magának
a diák képességeiről.“ Az érettségi illeték
továbbra is 1500 lej lesz, amiből 10 szá-
zalék a közoktatásügyi minisztériumot
illeti.

Kinevezték az érettségi vizsga-
biztosokat

A jelenlegi júliusi vizsgaszekcióra a
közoktatásügyi minisztérium a következő
vizsgázató bizottsági elnököket nevezte
ki:
Kolozsvar: Baritui: Marmeliuc (Cser-
novic). Regina Maria: Fedeles teológiai
professzor (Kisenev). Principese Ileana:
Petre Andrei (Jasi).
Nagykaroly: Al. Borza (Kolozsvar).

Dés. A. Naum (Kolozsvar).
Dumbraveni: Al. Cartojani (Bukarest).
Szatmár: Al. Marcu (Bukarest).
Sibiu: Andriesescu (Bukarest).
Máramarossziget: Borcea (Jasi).
Segervár: Vasile Grecu (Csernovic).
Marosvásárhely: Dr. Elena Puscariu
egyetemi tanárnő (Jasi).
Temesvár: Bratescu (Csernovic).

Jorga tervez, Angheluescu végez...

Bucuresti-Bukarest, június 29. (Az Uj
Kelet tudósítójától.) Két nagyszabású köz-
oktatási reformot akart Jorga a parla-
mentben keresztülvinni. A bakkalaurea-
tust, amelynek meg akarta adni a lehető-
séget a kisebbségi tanulóknak az anya-
nyelvükön való vizsgázásra és a főiskolai
oktatás reformjáról szóló javaslatot,
amelyben többek között a kisebbségeknek
is akart állami szubvencióval működő fő-
iskolákat biztosítani. Jorga nemes inten-
ciói azonban már a képviselőház bizott-
sági ülésein megnekeltek a reakciós
többség ellenállásain. A bakkalaureatusi
törvényből épp úgy, mint a főiskolai okta-
tásról szóló reformjavaslatból törölték
azokat a szakaszokat, amelyek a kisebbsé-
gekre nézve kedvezőek lehetnek volna.
Es ami legfurcsább és legkülönösebb:
Jorga egy pillanattig sem exponálta magát
javaslatiáért, sőt egyenesen kérkedett az-
zal a kijelentéssel, hogy bármilyen módó-
sítást hajlandó elfogadni, még a dr.
Angheluescuét is. Aminek az lett az ered-
ménye, hogy a bizottság kezei közül a leg-
reakciósabb módosításokkal kerültek a
kamara plénuma elé a javaslatok.

tézkedett a kisebbségi főiskolákról. A két
szakasz, amelyet Angheluescu előterjeszté-
sére teljes terjedelmében töröltek, a kö-
vetkezőképpen hangzott:
„A kisebbségek számára felsőbb okta-
tási intézményeket lehet alapítani s a
minisztérium szubvencionálhatja őket
arányosan azzal a haszonnal, amelyet az
ország általános kulturája szempontjából
jelentenek.

Angheluescu módosít
A főiskolai oktatás módosításáról szóló
javaslat vitája során Angheluescu élesen
kikelt a javaslat több rendelkezése ellen.
Az eredeti javaslat 9. és 10. szakasza in-

A közoktatásügyi minisztérium külön
hivatalba összpontosíthatja a kisebbségi
felsőbb oktatás intézmények ellenőrzését.“
Ez a két szakasz Angheluescu kívánsá-
gára kimaradt. Vagyis a kisebbségi egye-
tetek ügye a vízbe esett.

— Kényszerleszállást végzetta Földközi
tengeren Balbo olasz légügyi miniszter.
Rómából jelentik: Balbo olasz légügyi mi-
niszter repülőgépe Lybiából jövet olaj-
szivattyujának hibája miatt a Földközi
tengeren leszállásra kényszerült. Két ki-
sérő gép Nápolyba repült hogy segítséget
hozzanak a légügyi miniszter repülőgépe-
nek, közben azonban egy utasgözös segít-
séget nyújtott a gépnek és Balbót fedél-
zetére vette. Az olasz légügyi miniszter
reggel a Nápolyból jött mentőgépek egyi-
kén elhagyta a hajót s megérkezett Ró-
ma repülőterére.

ke hiába magyarázta az esküdteknek,
hogy Londonban katasztrófális hatást
váltott ki a merénylet s a merénylővel
egy időben történt borsai tűz s hiába
magyarázta az esküdteknek, hogy ezek
a megmozdulások, amelyeket a szélsősé-
ges sajtó még elő is segít, mennyire ár-
tanak az ország békéjének, külföldi hi-
rének és hitelének, az esküdtek jobban
hiszték az Univer sulnak, mint Pop-Csicsó
Istvánnak és Bezáat abszolvták
minden büntől.
Ennek a felmentő verdiktnek különös
aktualitást ad, hogy Argetoianu belügy
miniszter éppen most készíti a rendtör-
vényt, amely drákói szigorúsága szank-
ciókat helyez kilátásba a jobboldali
anarchisztikus megmozdulásokkal szem-
ben. A Beza-féle merénylet egy testvér

az antiszemita agitációval és a minden-
féle fasizta megmozdulással. Ugyan-
abból a forrásból táplálkoznak. De rend-
törvény nélkül is hamarosan vége volna
ezeknek a mozgolódásoknak, ha az uszi-
tások mindenféle fajtájával nem fűte-
né alattuk a talajt egy meglehetősen te-
kintélyre vergődött sajtó amely ahe-
lyett, hogy a rendet és a lelkek megbé-
kélését hirdeté, a revolvergolyóknak
dicséretét zengik. Nem is lesz ebből a
rendtörvényből — a jobboldali szélsősé-
ges elemekkel szemben — semmi sem
ha a rendcsinálást nem az uszító saj-
tónál fogják megkezdeni.
Senkisémm tisztelet nálunknál jobban
a sajtó szabadságát. Van valahol azon-
ban ennek a szabadságnak egy határa
is. A szabad sajtó nem jelenti azt,

hogy szabad feldicsérni a büntetettek
és olyan cikkeket szabad írni, amelyek
egyenesen belenyomják a revolvert a
fanatikus és egzaltált fiatalemberek
kezébe. Az a sajtó, amely meg tudja
mérgezni a rosszul értelmezett hazafi-
ság mételeyével az esküdtek lelkét, meg
tudja mérgezni az egész országot, külö-
sen a fiatal generációt. A baloldali szél-
sőséges szervezetekkel szemben bizo-
nyára el fog majd járni az új rendtör-
vény a maga kérelhetetlen szigorú pa-
ragrafussal. Ha azonban a jobboldali
rendet akar teremteni Argetoianu, akkor
ennek csak egyetlen módja van: megrendszabályozni azt a
sajtót, amely jóváhagyja, hitelesíti és
minden sorával előmozdítja a kilengé-
seket.

Külföldieket is megtámadtak a kampóskeresztesek a legutóbbi bécsi diákzavargásoknál

A bécsi zsidó hitközség éles tiltakozást jelentett be a kormány-nál. A bécsi egyetem rektora a zavargások ellen.

Szalonikiben és Lengyelországban is újabb antiszemita kilengések voltak

Bécs, június 29. Csütörtökön folytatódtak a bécsi diákzavargások. A kampóskeresztes diákok a Graben felől nyomultak előre, az osztrák főváros legforgalmasabb utcájára, a Kärntnerstraszé-ra, ahonnan fel akartak vonulni a hotel-negyedbe. A rendőrség azonban nyomukban volt és kivont karddal védelmezte a kärntnerstrassei kereskedőket, akiknek üzleteit a zavargók be akarták törni. Megakadályozták a kávéházakba való benyomulásukat is, azonban mégis történtek súlyosabb incidensek. Az egyik kávéházba egy követ hajítottak, amely az egyik vendéget súlyosan megsebesítette. A zavargások alkalmából külföldieket is inzultáltak, közöttük a rotarysta kongresszuson résztvevők néhányát. Az egyik rotarysta a Wiener Mittagszeitung munkatársa előtt nyilatkozott a tüntetésről és a következőket mondta:

Megtámadták a külföldieket

— Feleségemmel együtt igyekeztem a Ringstrassen hazafelé, amikor hirtelen szembe találtuk magunkat suhancokkal, akik furkóbotokkal felszerelve és ordítva támadtak meg gyanútlanul járó embereket. Igazán sohasem hittem volna, hogy akadémiai végzettségre törekvő ifjak ilyesmire képesek lennének. Amikor lövések hangzottak el, el voltunk készülve a legrosszabbra. Végre kijutottunk a Ringről és a város többi részében is ugyanezt a lázas hangulatot éreztük.

Az egyetem környékét rendőrök őrzik. Számos egyiptomi diákot is megtámadtak, mire a diákok nevében Egyiptom konzulja azonnal interveniált a külügyminisztériumban. A kávéházak megostromlása alkalmával a zsidók védekező állásba helyezkedtek és eközben néhány kampóskeresztes fiatalembert többé-kevésbé súlyosan megsebesítettek.

A bécsi zsidó hitközség tiltakozik

Bécs, június 29. A bécsi zsidó hitközség legutóbbi ülésén foglalkozott az antiszemita zavargásokkal. A hitközség határozati javaslatot fogadott el, amely a következőképpen hangzik: „Nemcsak a fellázadt fiatalság ellen tiltakozunk, hanem elsősorban fel vagyunk háborodva a legfelsőbb egyetemi hatóság ellen, amelynek egyetlen tiltakozó szava nem volt a gyalázatos kilengésekkel szemben. Ez a magatartás a Völkisch diákságot felbátorította újabb erőszakoskodásokra és kihágásokra. Fel vagyunk háborodva, hogy a zsidó diákság az egyetem talaján kénye-kedvre ki van téve a szervezett és brutális túlerőnek. Seholy, legkevésbé pedig az arra hivatott akadémiai hatóságoknál nem találunk védelmet. A hitközség felszólítja az államhatalmat, hogy a zsidó diákság biztonságát kötelességszerűen védje meg. Felhívja az államot, hogy az évek óta megismétlődő gyalázatos és kulturálmához méltatlan eseményeket minden hatalmi eszközzel gátolja meg és biztosítsa a zsidó diákság számára az egyenlő jogot az egyetemen, amelynek fenntartásához a zsidók is hozzájárulnak“. A határozatot elküldték a kormánynak.

Mégis tiltakoznak...

Bécs, június 29. A bécsi egyetem rektora, Uebersberger professzor, a bécsi főiskolák rektorainak nevében a diákokhoz felszólítást intézett, amelyben a következőket mondja:

„A bécsi főiskolák rektorai támogatni fogják a német diákságot abban, hogy új jogi alapon tömörülhessenek. A rektorok, akik számoltak a német diákság nagy izgalomával, elhatározták a főiskolák bezárását. Együttal elíté-

lik a legélesebben a zavargásokat és felhívják a diákságot a nyugalomra és a rendre“.

A felhívás egyébként kejeleti, hogy a közigazgatási bíróság határozata min denkire nézve kötelező.

Kinjulnak a szaloniki zavargások

Szaloniki, június 29. A szaloniki rendőrség minden fáradozásai ellenére az antiszemita agitáció egyre terjed. Szerdán a csöcselék megrohamozta a Makkabi-klub helyiségét, felborították a butorokat és a zsidó sportifjakat megtámadták. A fiúk védekeztek és közben számos sebesülés történt. A rendőrség később a tömeget széjjeloszlatta. A széj jel oszlatott tömeg közül újra összeverődött néhány csoport és ezek az ucacán járókéló zsidókat támadták meg.

Szaloniki zsidó képviselői a kamarában élesen visszautasították az antiszemita propagandának azt a vádját, hogy a Makkabi a macedón függetlenséget követelte volna. Gonostas kormányzó tegnap nyilatkozatot adott le a sajtónak amelyben élesen támadja az antiszemita kilengéseket és hangsúlyozza, hogy a zsidók állampolgári kötelességüket hűségesen teljesítik. Felhívja a lakosságot és a hatóságokat, hogy ügyeljenek a rendre és minden rendbontót adjanak át a közbiztonság közegeinek.

Szaloniki, június 29. A keresztény lakosság nagyrésze élesen elítéli az antiszemita kilengéseket. Macedónia kormányzósága újabb intézkedésre elrerdelte, hogy az összes antiszemita röpiratokat le kell foglalni és szerzőik ellen meg kell indítani a büntető eljárást.

Lengyelországban is...

Varsó, június 29. Lengyelországban újra felélénkültek az antiszemita zavargások. Vasárnap este Michalin fürdőhelyen a huligánok megtámadták a zsidó sétálókat, akik közül Mose Granat, Mordecháj Friedler és Jisachar Rowinski nevi vendégeket súlyosan megsebesítették, úgy, hogy el kellett őket szállítani a kórházba. A rendőrök az egész idő alatt nem lehetett látni a zavargások színhelyén.

Varsó, június 29. A napokban Varsóban kommunista tüntetések zajlottak le és ebből az alkalomból a rendőrök és a tüntetők között éles összeütközésre került a sor. A Zamenhof és Novolippki utcák sarkán a rendőrség rálőtt a tömegre. Az egyik lövés Ábrahám Steinfeld 19 éves munkást fején találta. A fiatalember a helyszínen szörnyethalt. A zavargásokat az antiszemita kihasználják és megtámadták a tömegben lévő zsidókat, akik közül nyolcan súlyosan megsebesültek.

A spanyolországi választásokon a republikánus-szocialista koalíció abszolút többséget kapott

Macia ezredes baloldali köztársasági pártja Katalóniában 80 százalékos többséget szerzett

Párizs, június 29. Madridi táviratok közlik, hogy a spanyol választások általában nagyobb rendbontások nélkül folynak. Kisebb összeütközéseket a késő esti órákig Alicanteból és San Sebastianból jelentettek. Cáfolták azt a hírt, hogy a légügyi főnökségtől fölmentett Franco pilótaórnagyot letartóztatták volna. Franco lábtörésekkéi kórházban van s ha még ok lett volna is őrizetbe vételére, tekintettel jelölt

voltára, a választások lefolytáig nem foganatosították volna vele szemben letartóztatást.

London, június 29. A Times madridi táviratok alapján közli, hogy Spanyolországban a republikánus és szocialista koalíció a választásokon többséget szerzett. Katalóniában Macia ezredes baloldali köztársasági pártja a négy tartományban 80 százalékos többséghez jutott.

Ki a tigris?

Mindenki azt kérdezi ma: Ki a tigris? Ki lehet az a vérszomjas, rettegett gonosztevő, aki minden áldozatát a homlok közepére irányított, holtbiztos lövéssel öli meg, azután nyomtalanul eltűnik? Rendőrség, nagyközönség, hirlapok, mindenki lelkenedve kutatja: Ki a tigris? A választ megadja a Szinkör Mozgó grandiózus bűnügyi filmje, az Ufa-gyár

páratlanul izgalmas mesterfilmje: Ki a tigris?

A film sztárjai: a gyönyörű Charlotte Susa, akit az Ufától hasztalanul próbáltak elhódítani a legnagyobb amerikai filmgyárak és Harry Frank, ez az elegáns, szimpatikus színész.

A Szinkör Mozgó rendes helyárrakkal játssza ezt a nagyszerű filmet: földszint 20 lej, erkély 10 lej!

Szombat nyugalma a varsói gheftóban

A középkor maradványa, de a modern idők bölcsője a gheftó

Egy német újságíró a következő leírást adja a világ legnagyobb gheftójáról:

A varsói gheftó neve: Nalecki — és ez a tulajdonképpeni központja a keleti zsidó ságnak. A varsói gheftóban csodálatosan egyesül a legelkeserítőbb nyomoruság, a fenhéjázó gazdagsággal, az élő és holt tradíciók, a meglepő sokoldalúság, a zsidó összetartás és a zsidó perpatvar. Mint valami elzárt különálló világban él itt a

ghettóban háromszázezer zsidó, több mint harminc százaléka Varsó egész lakosságának.

A lengyel politikusok sokat foglalkoznak a zsidók asszimilációjának kérdésével és noha az asszimilációs törekvések meghusznak a lengyelek antiszemizmusa és a zsidók keménynyakuságán, a gheftó mégis egyre többet veszít jelentőségéből. Ezek a görbe és keskeny utcák, ez az alig elviselhető szegénység, ez a piszok

és az a lustaság, ezek a minden éjszaka szabállyal ellentétben álló házak és kábák, a napfény nélküli szobák és udvarok, ma már sehogy sem illenek egy világos konturjai közé. A gheftó néhány utcájában egy egyedülálló nép éli az ő külön életét olyan szabályok és előírások szerint, amelyek még a középkorból származnak, azonban itt épül egy fejlődő fejlődésre képes népre a jövője is. A gheftó már kezd átalakulni. A Szoban mögött egy új város és egy új világ a dődik rendes utcákkal, amelyek széles és hosszúkás, más erkölcsi és jogszabályokkal, egy új város a saját kulturájával, kormányával, kereskedelmével és iparával. Ebben az új gheftóban is olyan érdekességek alakultak, amelyek az egész világ ipart, kereskedelmet, az egész életet reprezentálják. A gheftóban az egész világon ismert zsidó szatócok, az ócskaságok eladásából garast-garast mellé rak, itt lakik a háló, kinek a hangu „handlé, kandle“ kiáltását. Valamennyi uccája és udvara ismeri, itt lakik a zsidó nagykereskedő is. Ha kirakataiban törött ablaküvegek meg csak néhány láda narancs látszik a pincében, a raktárban esetleg óriási tömegek vannak felhalmozva. Töle se be az árát minden varsói gyümölcskereskedés, minden nagy hotel és minden gyümölcskafa. Nehogy a testvéri közösségben zavaró konkurencia támadjon, amelyre az árak megengednek, specializálják az eladást és gondosan vigyáznak arra, hogy egyik ne romtsa a másik üzlet. Nagyszerűen megszervezték ezt az üzletbeosztást a gyümölcskereskedelemben, amely valóságos monopóliuma a gheftónak. Slome Wassersprung csak narancs árul, a sógora Chain Halbofinger csak citromot ad el.

A gheftóban a vallásos orthodox zsidó csodálatos szivószággal ragaszkodnak régi kulturájukhoz. Ezt bizonyítja az a rengeteg magániskola, amelyeket a szerűen megszervezték és amelyekhez a rabbi vezetnek. Az ifjú nemzedék nagyos kaftánjaiban a ragyogóan tisztakolai termekben ugyanolyan nyugtalanul, mint a piacokon a gheftó népe, de kesedéssel hallgatja a thóra ősi bölcsességét, a talmud mély magyarázatait és szent nyelv szépségeibe elmélyedve tisztá héber nyelven beszél. Aki egy láta csak, hogy milyen ragyogó szemekkel hallgatják az ifjak ósatyáik szavát és hogy milyen buzgósággal és tudszomjjal dolgoznak ezekben az iskolákban, az megérti, hogy az orthodox zsidóságban mért annyira élő a fanatizmus mért olyan erős a régi tradíció.

Sabbat naplamente előtt egy órával dődik meg a törvényben parancsolt nyugalom, ahol pár pillanattal előbb az alkudozás és vitatkozás lármaja megszűnt, ahol pár gasáért veszekedtek esküdöztek, ott mintha varázsütésre ténnek, minden csendes és nyugtalan. Kimérten, szinte méltóságteleglépked unnepi ruhájában a zsidó és jelenésében semmi sem emlékeztet a nyereségkergetés hajszájára. Vele együtt megváltozik az uccáknak, a házaknak szinte az egész városnegyednek a leve. Az ócska házból élő tradíció lép ki a csuf uccákon a szabad és meggyőződéshit ereje látszik meg. Egy órával ez még maradéktalanul odaadta magát a denki az üzletnek és most a lélek tenintenzitásával merül el mindenki a ben. A gheftó egész lelke kiemelkedő üzleti hajza piszkából, a türelmetlen moruságából, a zsidó hétköznapi kicsinyességéből, szép lesz és tradícionak nagyszerűségéből lenyűgöző erejű. Azzal az odaadó meggyőződéssel, amé még pár órával ezelőtt néhány gasáharcoltak, a kis zsinagógák felhőmban fehér imaköpenybe burkolt alakok mélyednek el a próféták szavaiban. Söbb odahaza rituális ételek mellett család és még egyszer átéli a régi szabadságának és szolgaságának esztéjét.

Ezüst nyárfák között emelkednek kerekfejú, magas kövek, ott fekszen halottaik. Szorosan egymás mellett regek, rétegek fölött. Csend van itt a nyugalom elhagyatottsága, még akkor ha egyetlen lappelbe burkolt alakok hoznak és akkor is, ha egy jámbor valamelyik halott cadik vagy csodás rabbi sirjához lopózik, hogy a sír darab papírkát helyezzen el, amely kívánságait, a hétköznapi sóhajtsait vetíti a rég elköltözött nagy halotthoz.

Legszébb azonban akkor a régi sírháha az este leereszkedik a síkságra és sok száz viharvert sűrű a halottak ményeiről és harcairól beszél egy régi nép ezeréves álmairól.

Pop Csicsó tett hatása

„Anarchizmus

Bucuresti-Bukarest Kelet tudósítóját belügyi alminiszter nyilat esküdtszék érdeklődés mellett a védőbeszédnek során a legPop Csicsó István, a dekes beszéde ke szónoka Toncescu afölött, hogy a sajtó egyrésze is tirjának tünteti, hogy az egész Beza háta mögött. A macedo-román nagyjai mögött áll. Azt is állítja távolítását a macedonoktól. Ugy a ezek a hangok a tenni, hogy a Beza még ismeretlen kerre mutat az is, ben elzárkózik a miszerint kitől ka a merénylet elkö politikai és gaz amelyek a maguk politikuskok ellen kel próbálják meg lescu nem lett al nem lehet enyhít itéletet kér.

A megm

Polizu Micsunes Beza-féle merény megényletet követ megmérgezett lelki ezek a merényl gezői kiölték a r az ügyvéd azokat lyeket a román kó óta foganatosított érdekeiben. Harm alapokkal és segé mania a macedon zeti parasztpárt próbálta szabályoz pülését. Ilyenform igazán nem volt Sulyos és példaad.

A lond mernyl

Ezután általános Pop-Csicsó István nemzeti parasztpár vonalu beszédben által elkövetett m eselekedetek menn nak. Londonban tgek egyik kongres érdekeket kellett v akkor történt az A let, és ugyanakko égésének hire is.

— Kimondhatatl gunkat — mondott amikor a konferen sokkal illettek ben ményekért és az eg bos cikkekben szá ményekről. Es m egy olyan sajtó, m sát nyújtotta ezek de uszító hangjáv gandája volt a sz nek.

Ezután Pop-Csic azokat az intéke nemzeti parasztpár románok érdekében románok, mint a volt hivatta kivált olyan törvényt hoztól a benszültt b agresszív eszközök ként is lehet segít

Végeredményben vádolt példás meg

Női, férfi ruhákat igen olcsón fest tisztít

CZINK, Clu

Pop Csicsó István elmondja Borsa égésének a külföldi közvéleményre tett hatását

A bukaresti esküdtszék felmentette Anghelescu volt alminiszter merénylőjét

Bukaresztben óriási feltűnést keltett a felementő ítélet A diákok egyik csoportja ünneplő tüntetéseiben hordozta végig a városban Bezá

"Anarchizálódik az ország ifjusága" — mondta vádbeszédében az ügyész

Bucuresti-Bukarest, június 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Anghelescu volt belügyi alminiszter ellen elkövetett merénylő esküdtszéki tárgyalása változatlan érdeklődés mellett fejeződött be. Tegnap a védőbeszéd hangzott el, amelyeknek során a legnagyobb feltűnést Pop Csicsó István, volt kamarai elnöknek érdekes beszéde keltette. A magánvád első szónoka Toncescu volt, aki csodálkozik afelől, hogy a védelem, sőt a román sajtó egyrésze is a macedo-románok maradjanak tüntetői fel Bezá. Azt állítják, hogy az egész macedo-román néptömeg Beza háta mögött áll és felmentését kéri. A macedo-román nép a maga történelmi nagyjait mögött és nem Beza diák mögött áll. Azt is állítják, hogy Anghelescu el-távolítását a macedo-románok érdekei követelték. Ugy a sajtó magatartása, mint ezek a hangok arra engednek következtetni, hogy a Beza merénylő mögött eddig még ismeretlen kezek húzódnak meg és erre mutat az is, hogy Beza a legmervebben elzárkózik attól, hogy megmondja, miszerint kitől kapta a revolvert, mellyel a merénylő elkövette. De nem lehetnek politikai és gazdasági érdekes csoportok, amelyek a maguk érdekeit vezető állású politikusok ellen elkövetett merényletekkel próbálják megvédeni. Az, hogy Anghelescu nem lett áldozata a merénylőnek, nem lehet enyhítő körülmény. Súlyos ítéletet kér.

A megmérgezett lelki fiatalság

Polizu Micsunesti rámutat arra, hogy a Beza-féle merénylővel egyidejűleg négy merénylőt követett el a fővárosban. A megmérgezett lelki fiatalságból kerültek ki ezek a merénylők, akikből a lélek mérgezői kiölték a rációt. Ezután ismerteti az ügyvéd azokat az intézkedéseket, amelyek a román kormányok már évtizedek óta fogantatosítottak a macedo-románok érdekében. Harminc év óta különböző alapokkal és segélyekkel támogatja Románia a macedonai románokat. A nemzeti parasztpárt is megfelelő törvénnyel próbálta szabályozni a macedonaiak települését. Ilyenformán Beza merénylőletére igazán nem volt szüksége az országnak. Súlyos és példaadó ítéletet kér.

A londoni konferencia, Beza merénylője és a borsai zsidók

Ezután általános érdeklődés közepette Pop-Csicsó István emelkedett szólásra. A nemzeti parasztpárt ősz doyenje nagyvonalú beszédében ismertette, hogy a Beza által elkövetett merénylő és a hasonló események mennyire ártnak az országnak. Londonban tartózkodott a kisebbség egyik kongresszusán, ahol a román érdekeket kellett volna képviselnie. Eppen akkor történt az Anghelescu elleni merénylő, és ugyanakkor érkezett meg Borsa égésének híre is.

— Kimondhatatlanul szégyentűnk magunkat — mondotta Pop-Csicsó István — amikor a konferencia tagjai szemrehányásokkal illették bennünket a romániai eseményekért és az egész londoni sajtó hasábnos cikkeiben számolt be a romániai eseményekről. És mindezekhez hozzájárult egy olyan sajtó, mely nemcsak támogatást nyújtotta ezekhez az eseményekhez, de uszító hangjával valósággal propagandája volt a szélsőséges merénylőeknek.

Ezután Pop-Csicsó István ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a nemzeti parasztpárti kormány a macedo-románok érdekében tett. A törvény úgy a románok, mint a bolgárok megelégedését volt hivatva kiváltani, mert nem lehetett olyan törvényt hozni, mely kidobja házaikból a benschülött bolgárokat. Nem lehet agresszív eszközökhöz nyulni, amikor más ként is lehet segíteni a dolgokon.

Az ügyész vádbeszéde

Végeredményben Pop-Csicsó István a vádlott példás megbüntetését kérte. Utána

Dumitrescu ügyész tartotta meg vádbeszédét, amelyben szigorú megtorló intézkedést kért a vádlott ellen. Nemesak azért, mert egy miniszter elleni merénylőlet kell ezzel megbüntetni, de főleg azért, mert ez a büntetés a javulás útjára terelné a fiatal bűnöst.

Lehet, hogy Beza az általa szentnek érzett cél érdekében követte el a merénylőletet. Beza szerepe így egyesek előtt meghatározott.

— Bizonyos mértékben engem is részvétel től el Beza helyzete — mondotta, — de éppen olyan igaz, hogy a merénylőlet áldozata ellen is meg kell nyilvánuljon ez a részvétel. Beza merénylőletét rendkívül súlyosítja az a körülmény,

hogy milyen hatást váltott ki az a közvéleményből. A diákságnak annak a rétegéből, mely azonosítja magát Beza tetteivel, szomorúan látható, hogy az ország anarchizálódik. Rendkívül szomorú látvány volt az is, hogy Beza hogyan viselkedett a tárgyaláson. Egész idő alatt megnyilatkozhatott volna benne az, hogy sajnálja a tettét.

— Ez nem történt meg. Igazságtalanság lenne, ha Beza nem kapná meg méltó büntetését.

Végeredményben szigorú ítéletet kér Beza ellen és az esküdtszék belátására bízta, hogy büntérszával szemben milyen ítéletet alkalmazzon.

Az ügyész beszéde után Beza védői

szorra emelkedtek szólásra, majd az utolsó szó jogán Beza mondotta el védőbeszédét. Ugyáztik Bezára hatottak az ügyész szavai, mert míg a tárgyaláson egy csöpp bűntudatot nem mutatott, most könnyek között beszélt és maga volt a megtestesült töredelem.

— Boldog vagyok — mondotta sirva — hogy ezekben a pillanatokban érezhetem, hogy mi a megbánás.

Végül felmentését kérte, főként eddigi szenvedéseire és bűnbánatára hivatkozva. Beza szinpadias záróbeszéde mély hatást gyakorolt az esküdtekre, akik közül többen könnyezve hallgatták végig a beszédet.

Felmentés és ünneplő felvonulás

Az esküdtszék ezután itélethozatalra vonult vissza és husz perc múlva hirdette ki, hogy a feltett kérdésekre tagadólág válaszolt és úgy Bezá, mint társait felmentti a vád és annak következményei alól.

Az ítélet a teremben egybegyűltek között óriási hatást váltott ki. A macedonai diákok, akik egész idő alatt teljes számban vettek részt a tárgyaláson, vállukon vitték az azonnal szabálábrahelyezett Bezá. Az épület előtt hatalmas ünneplő tömeg érte a felmentett merénylő ügyvédjét is. A tüntető tömeg ezután végigjárta a főutonalakat, hazafias dalokat énekelve. A macedo-román diákok otthona előtt beszédet hangzottak el, majd az Univerzsal palotája előtt a lap szerkesztőségét ünneplték, mely a tárgyalás egész ideje alatt Beza számára csinált atmoszférát.

A szovjet-orsz irodalomban is felütötte a fejét az antiszemita tendencia

Az oroszok tanulják a zsidókat megbecsülni az angoloktól — mondja Maxim Gorkij

Berlin, június 29. Moszkvából érdekes publicisztikai vitaközös hírét közlik. A napokban egy berlini újságban élesen támadták Boris Pilhiak, L. Ostrower és Bruewits szovjet-orsz írókat, akik írásaikban antiszemita tendenciát hangoztatnak. Maxim Gorkij az Izvestia június 25-i számában felelt. Kijelenti, hogy Szovjet-Oroszország számára valóban szégyenletes dolog, hogy antiszemitizmus lábra kaphatott. „Az ország, — írja Gorkij — amelyben lefektették a nemzetek testvériségének alapjait, nem viselheti magán

az antiszemitizmus ódiáját. Semmi kevesnivalója a szovjet-irodalomban az antiszemitizmusnak.”

Gorkij ezután védelmébe veszi az egyik író, Bruewits, aki nem rosszszándékú ember, de szerinte tehetségtelen és figyelmetlen publicista. Pilhiak és Ostrower valóban antiszemiták. Azonban nem kell tartani attól, hogy ezeknek az íróknak hatásuk is lehet a népre, mert a szovjet-kormány politikája olyan, amely kizárja az orosz földről az antiszemitizmust. Gorkij vé-

gül azt ajánlja az oroszoknak, hogy tanuljanak Angliától. Angolország politikai és társadalmi életében igénybe vette „az okos és energikus zsidók” szolgálatait és a zsidó nép nagy szellemi rezervoárjából állandóan új erőket merített. A nagy író végül szembe száll az áltudományos antiszemitizmussal is, amely azt állítja, hogy a zsidók egy kihalt nemzet. Egy kihalt anya — írja — nem tud létrehozni olyan óriásokat, mint amilyen Spinoza, Heine, Mayerbeer és Marx voltak.

Az új rendtörvény drákói szigorúságu büntetéssel sújtja a jobb- és baloldali szélsőséges mozgalmakat

Argetoianu belügyminiszter még július 15-ike előtt megakarja szavaztatni a rendtörvényt

Bucuresti-Bukarest, június 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentette annakidején az Uj Kelet, hogy Argetoianu belügyminiszter rendtörvényt akar megszerkeszteni, amely drákói szigorúságu szankciókkal sújtja a jobb- és baloldali szélsőséges szervezetek vezetőit, agitátorait és tagjait. A belügyminiszter elnöklése alatt tegnap értekezlet is volt, amelyben résztvettek a rendészeti főhatóságok vezetői s amelyen elhatározták, hogy mindenekelőtt hatályon kívül helyezik a Marzescu-féle rendtörvényt, amely nem bizonyult elég alkalmasnak a jobb- és baloldali forradalmi szervezetek letörésére. Az értekezleten az az álláspont alakult ki, hogy csak kivételesen szigorú intézkedésekkel lehet elriasztani az embereket a forradalmi mozgolódásokban való

részvételtől.

Megállapodott az értekezlet abban, hogy törvényjavaslatot fognak kidolgozni, amely szerint hat hónaptól három évig terjedhető szabadságvesztésre ítélték azok, akik csak tagjai a jobb, vagy baloldali anarchisztikus szervezeteknek, főképpen a kommunista pártnak, amelyet ez a javaslat törvényen kívülnek nyilvánít és amelynek minden nyílt és burkolt formában való működését betiltják. A szervezetek vezetőit és agitátorait pedig tíz évi kényszermunkával sújtják.

A rendtörvénynek egy másik paragrafusa az ugynevezett állambiztonsági ügyekben a bírásokodás jogát visszautalja a hadbírósg körébe. Ismeretes, hogy a nemzeti parasztpárti kormány az ostromállapot megszüntetésével egy-

idejűleg kivette a hadbírósgok hatásköréből az állambiztonsági ügyeket és civil személyek fölött csak kémkedési ügyekben ítélezhet a hadbírósg az új kém-törvény alapján. A rendtörvény ezt a helyzetet meg fogja változtatni, mert a jobb- és baloldali anarchisztikus politikai cselekmények újból visszakérülnek a hadbírósgok kezébe.

A javaslat végleges formájában egyelőre még nem készült el, mert Argetoianu belügyminiszter még több értekezletet akar tartani a tervezet végleges megszövegezése előtt, de az a szándéka, hogy július 15-ig feltétlenül megszavaztassa a javaslatot úgy a kamarában, mint a szenátusban. Mig a javaslat végleges szövege nem ismeretes, addig nem is szólhatunk hozzá a tervezethez. Meg kell azonban állapítanunk, hogy a választások előtt Argetoianu kijelentette, hogy sem a kommunistákat, sem az antiszemitákat nem hagyja mandátumhoz jutni. Az eredmény az lett, hogy a kommunista képviselőket kizárták, Cuzát pedig korelnökké választották. Jorga külön meg is dicsérette és személyesen akasztott érdemrendet a mellére. Reméljük, hogy az új rendtörvény nélkülözni fogja ezt az egyoldalúságot és az antiszemita agitátorokkal szemben alkalmazni fogja a törvény paragrafusait.

Izletes saláta és majonéz csak

„Olio Sasso”-val

készül

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Amit Cuza nem látott...

Cuza a parlamentben kijelentette, hogy ő még nem látott zsidót aratni. Ez nem meglepő egyáltalában! Azalatt a hosszú idő alatt, míg eljutottunk odáig, hogy ő a parlament szeniorja lehessen, sok más hasonlót nem ért rá ő észrevenni.

Nem nézett ő meg például düledező viskókban összeszorított nyomorgó zsidó családokat, hol a törvény által megszabott 750 lej havi létminimum is el nem érhető króziusi vagyon jelent. Nem találkoztott ő a családfeivel sem, ki gondtól lehorgasztott fővel támolyog ismét haza egy hiábavaló munkakereséssel eltöltött nap után.

A kis falusi zsidó boltossal sem elegyedtett beszédbe, hogy megkérdezze tőle, hogy mily gigászi küzdelemmel tudja magát még fenntartani, a szövetkezetekkel szemben, amelyeket az állam anyagilag, a pap, a tanító erkölcsileg agyontámogatnak. A zalogházak ajtajában sem igen járogatott, hogy nézze, mint teszi be szer számait a zsidó iparos, már mint azt, amit a végrehajtó meghagyott. Valószínűleg azzal a zsidó mérnökkel sem beszélt, aki az egyik erdélyi városban ingyen konyhán étkezett, mert képtelen volt még nap-számos munkát kapni. Nem kereste ő fel a fiatal zsidó orvosokat és ügyvédjelölteket sem, kik miután nagy nehezen kive-rekedték a diplomát (miközben változa-tosság kedvéért őket verték ki), bolondu-lásig feszült aggyal várják, hogy végre már megkezdhesék egzisztenciájuk fel-építését. De hiába!

Nem, ezeket Cuza ur nem látja! De ha látná is ezt a sok tönkrement, hátranyo-morított, kiszorított zsidót, ugy tenne bi-zonyára, mint a gazdag ember, aki ki-kergeti a koldust, mert megszakadna a szíve a szánalomtól, ha rájuk tekintene. Nem, ő csak a bankigazgatókat látja, a mellettük gürcölő, kifizetéssel tengődő hivatalnokok felett már elnéz. Az azon-ban, hogy hol vannak azok a zsidó kato-nák, akik szerinte a hadsereget korrump-pálják — az már bennünket is érdekelne, mert mi nem ismerünk zsidó tábornokot, törzsisztet sem nagyon. (A Fildermann által összeállított statisztikában (1925), mely a román zsidók háborús szerepével foglalkozik, csak egynek akadtam a nyo-mára). Azok a kis zsidócskák pedig, kik legszebb éveikből 2—3 évet áldoznak a hazának, ugyan mit is tehetnének — még ha akarnának is.

Mindenesetre azonban érdekes, hogy a zsidó kérdést nem akarja oly módon meg-oldani, hogy a zsidókat a Fekete tengerbe dobják be. Kár! Ezt a metódust három és félezer évvel ezelőtt, ha jól emlékszünk, Fáraó is megpróbálta a Vörös tenger-nél. Nem lehet soha tudni, talán ma is az lenne az eredmény! Csak a szegény zsidó asszonyokat sajnálnám. Két széder este sok volna egy évben! S azokivül is liri-kusainknak kemény dió lenne, még egy oly „Sir“-t (éneket) költeni, mint amilyet Mózes szerzett annakidején, hogy méltón zenghessék el Cuza vízbeesését.

De hagyjuk az ábrándokat! Mert ha már arról van szó, hogy mit nem lehet látni, tudnánk mi is egy párat elsorolni, azzal a különbséggel, hogy ezt viszont más sem látta! Nem láttunk pl. állami-lag támogatott intézményeket zsidó iparo-sok, földművesek, kereskedők segítségére. Nem láttunk zsidó orvost, mérnököt, ügy-védet, tanárt, kire az álláshalmozási tör-vény bármiképp is vonatkozhatna lenne. Nem láttunk ösztöndíjas zsidó egyetemi hallgatókat. Ablakokat sem láttunk be-térni kódobásukkal. A zsidó papoknak is járó 32 holdas földről sem igen ettünk kenyeret.

Oh, sokat nem láttunk mi még! De nem tudom, hogy nem e fájdalmasabb-e ezer-szer ennél az, amit láttunk. Régi sebeket nem akarok feltépni, elég munkát ad az ujak bekötése. A sors bennünket sosem kényeztetett el s ha Wormsban kereszties vitéznek hívták, Pesten ébredőnek, Nagy-váradon diáknak, Borsán pedig vasgár-distának, egyaránt a bőrünkön éreztük — a szó szoros értelmében — tevékeny-ségüket.

Ezzel szemben nekünk csak egy fegy-verünk volt és van: a szó fegyvere. Gyen-gének látszik de régi és bevált. Már az

VADASZ ELEMÉR: A SZÉN ÉS A PETRÓLEUM. A világtörténelem és a világgazdaság mindnyájunkba beidegezte a szénnek és petróleumnak, e nélkülöz-hetetlen erőtermelő anyagoknak nagy je-lentőségét. 252 oldal. Régi ár 136, új ár 51 lej. Küldje be bélyegben Lepagenak Kvár és portómentesen kapja, vagy után-vétel portóval. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

Irás is azt mondja ösapánkról, Jákóbról, hogy a hang az Jákóbé, míg a kéz Ezsaué. Ezsau kezének erőszakára Jákób jajkiál-tása a válasz, mely drótnélkül is tova-terjed a szélrózsa minden irányában s megrezdíti az egy hullámhosszra hangolt zsidó szíveket.

De visszatérve Cuza beszédére s arra, hogy ő mit nem látott s hogy mi mit nem láttunk, kapunk végre egy közös va-lamit, amit eddig ő sem látott és mi sem és pedig azt, hogy „a parlamenti többség

A vizsgálóbíró szabadlábra helyezte Janovitz Pétert, akit Filimonnal együtt letartóztattak

Cluj-Kolozsvár, június 29. (Az Uj Kelet tudósítójától). Megirtuk, hogy szombaton este a kolozsvári ügyészség becitálta Filimon sziguranca-komiszárt, aki ellen hónapokkal ezelőtt zsarolási manóver címén indult meg eljárás. A feljelentést a szilágynagyfalusi szeszgyár tulajdonosa és személyzete tették meg Filimon ellen, aki a sziguranca néhány vezetőhivatalnokával együtt inspekción tartott Szilágynagy-falun.

Filimonnal együtt Janovitz Péter ko-lozsvári fakereskedőt is beidézte a vizs-

felállva hosszan és melegen ünnepelte Cuzát.

Mi eddig Cuzáról, a parlamentben, csak olyan nyilatkozatokat hallottunk a többség részéről is, amelyek jogi termi-nussal élve, kimerítik az becslétsértés kritériumait.

Ez az első parlamenti többség, amely gorombaság helyett tapssal fizetett Cuzá-nak és hangos eljelen kiáltásokkal huzta alá az antiszemitevezér megállapításait. Vagyis ők sem láttak arató zsidókat. Pe-dig igazán rosszul járnának, ha annyis-zor buknának az orrukra, ahány zsidó arat Romániában. . .

Lóvy Miklós (Marosvásárhely)

A nyiltszavazásos kerületekben a kormány szerezte meg a mandátumokat a magyarországi választásokon

A titkos kerületekben még nem ismeretesek az eredmények

Budapest, június 29. Amint az az egész Európában egyedülálló jelenlegi magyar választási rendszer mellett elő-relátható volt, a nyilt szavazásos ke-rületekben Bethlen jelöltjei „győztek“ a magyar választásokon. Eddig, a teg-napi vasárnapi napon 174 nyilt szava-zásos kerületben választottak képviselőket. Ejjélig tíz kerület eredménye még nem ismeretes. Az egységes párt szer-zett eddig 118, a keresztény gazdasági párt 19, Gaál Gaszton agrárpártja 3 mandátumot. A megválasztott pártok-kivüli képviselők száma 17. Tízennegy kerületben pótválasztások lesznek, mert a jelöltek egyike sem nyerte el az ab-szolút többséget ezekben a kerületekben. Az egyhangulag megválasztottakon ki-vül ma a következő ismertebb politiku-sok szereztek mandátumot: Kaposváron Ugron Gábor, Györszentmárton-ban sokoropátkai Szabó István, Toka-jon Lázár Miklós, Adonyban Zichy Já-nos gróf, Orosházán Csizmadia András. Megvaszon Prónay György báró, De-

gálóbiró, akit az esti órákban Filimonnal együtt őrizetbe vett. Puscariu Emil vizs-gálóbíró azonban a késő éjjeli órákig foly-tatta a kihallgatásokat, amikor is meg-győződött róla, hogy Janovitz Péter letartóztatása nem szükséges.

Az éjjeli órákban így Janovitzot sza-badlábrahelyezték, míg Filimon ellen el-rendelték a harmincnapos vizsgálati fog-ságot. A feketeszeszpanama ügyében egyébként tovább folyik a vizsgálat és rövid időn belül újabb, szenzációs letar-tóztatások várhatók.

vecseren Schandl Károly, Veszprémben Dréhr Imre, Alsólendván Csák Károly, Mindszinten Andaházi Kasnya Béla, Balatonfüreden Darányi Kálmán, Tap-palcán Eszterházy Móric gróf, Keszthelyen Rakovszki Iván, Nagykanizsán Kállay Tibor, Derecskén Pekár Gyula, Jászládányban Nagy Emil, Lengyel-tóban Gaál Gaszton, Sopronban Herman Miksa, Szeghalomban Temesváry Imre, Kunszentmártonban Kuna P. András, Szegszárdon Örfy Imre.

Budapest, június 29. Az egységes párt eddigi megszerzett mandátumai-nak száma 120, a keresztény gazdasági párt 19, a Gaál Gaszton-féle agrárpárt 4 mandátumot szerzett eddig. Bekerült a parlamentbe 18 pártokivüli. 13 ke-rületben lesz pótválasztás és pedig Bé-késen, Hajduböszörményben, Kapuvá-rott, Nagybajomban, Nagyigmándon, Nezsiderben, Pápán, Zúrányban, Szent-gothárdon, Ugodon, Gyomán, Györ-szentmártonban és a sopron-környéki kerületben.

Az amerikai cionisták Amerikába akarják helyezni a politikai munka súlypontját

Amerika serényen készül a zsidó Világkongresszusra

Berlin, június 29. Ab. Goldberg, az amerikai cionista tábor kimagasló vezéregyénisége az elmúlt napokban nagyjelentőségű tárgyalásokat folyta-tott Varsóban az amerikai Jewish Congress megbízásából a lengyelorszá-gi zsidóság vezetőköreivel a nagy zsidó világkongresszus előkészítése tárgyá-ban, valamint a lengyelországi cionista vezetőkkel a bázeli kongresszus aktuá-lis kérdéseiről. Az amerikai zsidó vezér Varsóból Bazelbe vezető utját megsza-kitva, néhány napig Berlinben tartóz-

kodott, ahol igen érdekes nyilatkozatot tett a Zsidó Távirati Iroda munkatársá-nak az amerikai cionista frakció állás-pontjáról.

— Az amerikai cionisták — mondot-ta Ab. Goldberg — úgy gondolják, hogy Weizmann lemondása következtében egy elnöki tanács vegye át a cionista szervezet ügyvezetését. Ebben a kollé-giumban a cionizmus összes irányzatai-nak — munkáspártok, revizionisták, Mizrahi egyaránt — részt kell ven-niök. Az amerikaiak egy speciális gaz-

Ne higgye, hogy drágul a tűzifa, hanem olcsóbb, mint eddig

Talán igaz, hogy a vasut felemeli a fuvardíjat, de akkor is egész té-len át olcsón megveheti a fáját a vidékről közvetlen szekérrel ház-hoz beszállítva (vasut nélkül)

- 1 öl bükk hasáb 1000 L.
- 1 „ hántott . . 1100 „
- 1 „ II. oszt. ve-gyesfa . . . 700 „
- I. tiszta bükkhasáb fából apritott tűzifa 62 L.
- II. oszt. fából aprított fa 52 „
- I. oszt. hántottfa aprítva 72 „

Megrendelhető:

LÁZÁR

fatermelőnél, Cal. Reg. Ferd. 59. TELEFON 2-51.

dasági tanács beállítását követelik a po-litikai elemek kizárása alatt. Az uj cio-nista munkában fokozottabb mértékben kell, hogy kihangsúlyozzuk a magán iniciatívát. Egy ilyen program számára sikerülni fog megnyerni a khal-cionisták többségét a Mizrahit és a re-vizionistákat. Emellett azonban elve-tünk és a legkategorikusabban vissza-utasítunk minden olyan megnyilatko-zást, amely a munkásság ellen irányul. Elismerjük a zsidó munkásság palesztí-nai alkotásának történelmi jelentőségét és értékét. A kongresszusnak foglal-koznia kell azzal a kérdéssel is, hogy a politikai munka egyik részét Ameriká-ba helyezték át. Ne ijedjen meg senki ettől a gondolattól. Hiszen a Jewish Agency vezetését is megosztották London Newyork között. A kérdés oly-képpen képzelhető el, hogy a vezetőség egyes tagjai Newyorkban lakjanak. Ez csak előnyére lehet a politikai kri-zis leküzdésének.

Nyilatkozatának további részében Ab. Goldberg a zsidó világgongress-zus előkészítéséről beszélt.

— Az amerikai zsidó kongresszus nem gondol arra, hogy egyedül a maga hatáskörében intézze ezt a kérdést. Az amerikaiak az alapját akarják ennek a kongresszusnak megvetni és annak keresztülvitele a világ zsidóságának összes vezető körei részt kell vegyenek. Ennek érdekében a különböző orszá-gokból számos zsidó személyiséget hív-tunk meg Bazelbe, hogy itt egy inicitiv bizottságot alakítsunk, amelynek feladata a zsidóság szélesebb köréit megnyerni ennek a gondolatnak. Az a tény, hogy az amerikai kezdeményezés-től függetlenül Berlinben a zsidó újsá-gírók is bizottságot alakítottak a kongresszusi gondolat propagálásának — világosan bizonyítja a kongresszus összehívásának halaszthatatlan szüksé-gességét és létjogosultságát. Hiszen az újságírók azok, akik legjobban hall-ják a zsidó élet lüktetését és így a leg-jobban tudják, hogy milyen irányzatok dominálnak a zsidó életben. Remélhető, hogy az újságírók által előkészített in-telektuális konferencia eredménnyel fog járni és meg fogja nyitni az utat a zsidó világgongresszus megvalósítá-sa számára. Nem szabad azonban figyel-men kívül hagyni a gondolat keresz-tülvitelénél az amerikai zsidóság nagy-ságát és jelentőségét. Hiszen az Egye-sült Államokban és Kanadában mintegy ötmillió zsidó lélek él és így nem-csak számánál, de politikai súlyánál fogva is nagy jelentőséggel bír a zsidó-ságnak ezen rétege a zsidó világgong-resszus megvalósításánál. Eppen ezért az amerikaiaknak súlyos szerepet kell biztosítani a vezetésben.

Megmenekül

egy kinos operációtól, ha

HAEDENSAT

használ, amely az ARANYERNEK egyetlen biztos ellenszere. Nem reklám, nem ámitás, egyetlen próba meggyőzi Önt erről. Több ezer elismerő levél. Kapható minden gyógyszerárban Romániai vezérképviselő: ROYAL drogéria M. Rózsa Rt. Cluj.

Elfojtó

A ban

Bucuresti-Buk-bi hónapokban u a betyárvilág. garázdálkodott banda, amelynek orosz Poliseinkő rekeríteni a cser hónapokon kere

A mag napi

Az oberlini

Newyork, jun magyarországi kori minisztere, eltávozott Mag akart a bolsev lalni, már több rikában él. Jás tudománynak s ságát és kiváló ével ezelőtt ar rává neveztek k az amerikai áll

Egy

A bukarest

Bucuresti-Bu Uj Kelet tudós 6 óraker Kon ben Mogosaia mas vasuti amelynek áldo iskolásgyerekek alsóosztályu ta deztek vasárna dulást iskolai kok rendezésév délután tért vi tobuszokon a

Fisch fog v

Bucuresti-Bu Kelet tudósítója nagy cikkeken bat delutáni p vetkezményeivel nevében a kam szolni Cuza, va Ugyancsak fel Tivadar is, a Z energikusabban kat a támadás

Atheneau

Barbusse: Erő A. France: Há füzve Heltai: Irók, s Thackeray: Ti Mihály E.: A mos felszere Szalay László: oldal Blasco Ibanez: nya 288 olda Blasco Ibanez: tenger 300 c Emil Zola: Tié oldal

Elfogták az ország leghirhettebb bandavezérét

A banditák ki akarták szabadítani vezérüket, mire a csendőrök agyonlőtték két haramiát

Bucuresti-Bukarest, június 29. Az utóbbi hónapokban újra feléledt Romániában a betyárvilág. Különösen Beszarábiában garázdálkodott egy fékevesztett rablóbanda, amelynek legendáshírű vezérét az orosz Poliseinkót, hasztalan próbálta kézrekeríteni a csendőrség. Poliseinkó hosszú hónapokon keresztül háborítatlanul ga-

rázdálkodott a beszarábiai utakon, sorra fosztotta ki a szekereket és az utasokat és legutóbb két zsidó kereskedőt, akik ellenszöveget a banditának, várfagyasztó kegyetlenséggel meg is gyilkolt.

Két hét óta a beszarábiai csendőrség valóságos hajtóvadászatot rendezett a bandavezér ellen. Hosszas üldözés után

sikerült végre körülkeríteni és elfogni Poliseinkót. A csendőrök megvasalva szálitották a bandavezért Kisenevbe. A banda tagjai megkísérelték kiszabadítani a vezérüket és utközben megátádkák a csendőröket. A csendőrök felvették a harcot a rablókkal és az összeütközés során két rablót agyonlötték.

A magyar kormány elutasította Jászi Oszkár egy-napi salvus-conductus kérését, hogy nagybeteg anyját meglátogathassa

Az oberlini egyetem tanára mégis elindult Európába, hogy Kassán találkozhassék édesanyjával

Newyork, június 29. Jászi Oszkár, a magyarországi októberi forradalom egykori minisztere, aki még a kommun alatt eltávozott Magyarországról, mert nem akart a bolsevizmussal közösséget vállalni, már több mint hat esztendeje Amerikában él. Jászi Amerikában teljesen a tudományok szentelte minden munkásságát és kiváló képességei révén néhány évvel ezelőtt az oberlini egyetem tanárává nevezték ki, nemrég pedig megkapta az amerikai állampolgárságot is.

A múlt héten Jászi kábeltávíratot kapott Budapestről, hogy azonnal siessen haza, mert nyolcvanéves édesanyja súlyosan megbetegedett és az agg matróának az a kívánsága, hogy halála előtt el szeretne bucsuzni fiától.

Jászi Oszkár, akit régen látott anyjához mélyeségei fiui szeretet fűz, elhatározta a hazautazást, de mert külföldön régebben irt cikkei miatt a magyar kormány különböző bünpereket tett ellene

folyamatba, kábelogram útján kérte a magyar kormányt, engedjék meg neki, hogy haldokló édesanyjától bucsút vehessen és ebből a célból egy napra adjanak salvus conductust számára. A magyar kormány a kérelmet ugyancsak kábeli úton visszautasította.

Jászi Oszkár ennek ellenére mégis hajóra szállt azzal a céllal, hogy Kassára utazik és édesanyját — ha ennek állapota megengedi — Csehszlovákiába viteti, hogy még egyszer találkozhassék vele.

Egy gyermekeket szállító autóbusz borzalmas katasztrófája

A bukaresti gyors belerohant egy iskolás gyermekeket szállító autóba. Öt gyermek meghalt, huszonketten súlyosan megsebesültek

Bucuresti-Bukarest, június 29. (Az Uj Kelet tudósítójától). Hétfőn délután 6 órakor Konstanca közvetlen közelében Mogosiaa fürdőhely mellett borzalmas vasuti szerencsétlenség történt, amelynek áldozatai egytől-egyig fiatal iskolásgyermekek. A konstancai iskolák alsóosztályu tanulói kirándulást rendeztek vasárnap a környékre. A kirándulást iskolai versennyel és sportjátékok rendezésével köttették össze. Hétfő délután tért vissza az iskolás sereg autóbuzsokon a kikötővárosba. Mogosiaa

mellett egy kanyarodó van. Az első autóbuzs sofförje felvezette a kocsi a töl tésre, miután a sorompók szabadok voltak állítva. Abban a pillanatban rohant keresztül teljes sebességgel a bukaresti gyors. A lokomotív derékon kapta el a zsufozásig megtelt autóbuzst és mintegy 500 méteren keresztül cipelte magával, amíg végül sikerült a teljes sebességben lévő gyorsvonatot lefékezni.

Az összeütközés következményei borzalmasak voltak. A pályatest két olda-

lán véres cafatokra tépve, maradtak az autóbuzs mitem sejtő, gondtalan utasai. Kétségbeesett jajveszékés és a gyermekek megindító sirásának zaja töltötték meg a levegőt. Konstancaából azonnal segélyvonatot küldtek a szerencsétlenség színhelyére. Megállapítást nyert, hogy öt gyermek meghalt, huszonketten pedig súlyosan megsebesültek. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a katasztrófiáért.

Fischer Tivadar a kamara ma délutáni ülésén fog válaszolni Cuza zsidóellenes támadásaira

Mit ír a külföldi sajtó Maniu lemondásáról

Bucuresti-Bukarest, június 29. (Az Uj Kelet tudósítójától). A bukaresti lapok nagy cikkeiben foglalkoznak Cuza szombat délutáni parlamenti beszédének következményeivel. Duca a liberális párt nevében a kamara mai ülésén fog válaszolni Cuza, valamint Goga támadásaira. Ugyancsak fel fog szólalni dr. Fischer Tivadar is, a Zsidó Párt nevében a legenergikusabban fogja visszautasítani azokat a támadásokat, amelyeket Cuza a

zsidó vallás és a zsidó nép ellen intézett. Mint ismeretes, Fischer Tivadar a szombat délutáni ülés folyamán felhívta az elnököt, hogy ne tölje Cuza zsidógyalázó kijelentéseit, ez azonban nem történt meg.

Az Adeverul szerint a szombat délutáni ülés elősegítette azt a processzust, amely a liberális párt és a kormány közötti teljes szakadáshoz fog vezetni. A kormánypárti lapok viszont élesen támadják a liberálisokat, akik a kormány megbuktatását szeretnék előidézni.

A lapok jelentése szerint Moldovan Valér vezetésével a nemzeti parasztpártnak egy küldöttsége kereste fel Badacsonyban Maniu, akit arra kértek, hogy vegye át ismét a nemzeti parasztpárt irányítását. Maniu azt válaszolta, hogy nem áll módjában elhatározásán változtatni, bármennyire is kitüntető reá nézve a vezérlőbizottság egyhangú állásfoglalása.

Páris, június 29. A Temps mai számában foglalkozik Maniu lemondásának okaival. Egyes verziók szerint — írja a francia lap — a nemzeti parasztpárt vezérének visszavonulása a német-román kereskedelmi tárgyalásoknál áll szoros összefüggésben. Más verziók szerint viszont Maniu elhatározása régebbi keletű s akkor született meg, midőn Titulescu kormányalakítási kísérletei meghiúsultak. A L'Oeuvre ugyancsak azt írja, hogy Maniu visszavonulása a német-román kereskedelmi tárgyalások miatt történt, amelyeket nem tart összeegyeztethetőnek a román külpolitikával. A lap idézi a bukaresti Epoca cikkét, amely szerint a korona nem fogja megfélemlíteni hagyni Maniu visszavonulásától.

Atheneum olcsó könyvei

Barbusse: Erő, füzve 68 lej
A. France: Hátrahagyott írásai füzve 34 lej
Heltai: Irók, színésznők 68 lej
Thackeray: Titmarsch 34 lej
Mihály E.: Az autók elektromos felszerelése 170 lej
Szalay László: Mihály bácsi 194 oldal 51 lej
Blasco Ibanez: Mindenki asszonya 288 oldal 68 lej
Blasco Ibanez: A meghódított tenger 300 oldal 68 lej
Emil Zola: Tiérése Raquin 284 oldal 68 lej

René Benjámín: Egy regényes élet 364 oldal 68 lej
Dos Passos: Newyork regénye oldalon, 2 kötet 102 lej
Bainville: Franciaország története 488 oldal, 2 kötet 102 lej
Ady Endre: A minden-titok versei 68 lej
Ady Endre: Uj versek 68 lej
Ady Endre: Illés szekerén 68 lej
Ady Endre: Szeretném ha szeretnének 68 lej
Ady Endre: A magunk szerelme 68 lej
Ady Endre: Ki látott engem 68 lej

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

Amortizációs kölcsönök
városi házakra lej értékben, 1—40 évi időtartamra folyósítunk. Kolozsvári Népbank és Zálog Hitelintézet Részvénytársaság, Szép ucca 1. szám.

Ennek a kis CIMKÉNEK nagy jelentősége van!

Minden üvegcsé, amely ezt a CIMKÉT viseli, jobb, tisztább kölnivizet tartalmaz és amellet NEM DRÁGÁBB mint a kimérve eladott kölniviz

HA kölniviz készlete kifogyott, lépjen be bármely gyógyszerárba vagy jobb drogériába és kérje a Lady kiváló négy készítményének valamelyikét: Jockey Club, Perle de Paris, Rouge et Noir és Parisienne kölnivizet. Ezek a készítmények, üvegcsével együtt, nem kerülnek többre, mint a kimérve eladott kölnivizek.

A Lady parfüméria jelentős áldozatokat hozott, hogy készítményei ugyanolyan tiszta, tömény állapotban és kellemesen illatosítva kerüljenek a vevő kezébe, mint amilyenben a gyárát elhagyták. Csakis a közönségtől függ tehát, hogy ezt az előnyös ajánlatot elfogadja és Lady kölnivizeket csakis lezárt, a gyár pecsétjét viselő üvegcsékben vásároljon.

Eaux de Cologne
Jockey Club -
Perle de Paris -
Rouge et Noir -
Parisienne distillées par

IROK - IRASOK

Kuncz Aladár: Fekete kolostor

Talán sohasem volt olyan aktuális az a megállapítás, hogy az igazi mű túléli alkotóját, mint a halott Kuncz Aladár esetében, aki „Fekete kolostor” című regényét alig pár héttel halála előtt fejezte be. Mintha ez a kivételes íróegyeniség előre érezte volna tragikus sorsát: ebbe a műbe mentette át gazdag lelkének, kivételes intelligenciájának, elfinomult kultúrájának minden szépségét, minden árnyalatát, minden megdöbbentő értékű emberi dokumentumát. Markovics Rodion „Sziberiai garnizon”-ja óta nem jelent meg a magyar könyvpiacra könyv, mely korszerűségében, közvetlenségében és átfogó univerzálisában akárcsak meg is közelítene Kuncz Aladár „Fekete kolostor”-át. Annak ellenére, hogy ez a könyv nem készült kimondottan regénynek, mégis minden kifundált meséjü regénynél izgalmasabb és érdekesebb. Valóságos kaleidoszkopja vonul fel benne a legérdekesebb embertípusoknak. Egyes részletei úgy hatnak, mintha egy modern Dante írta volna meg őket. Remarque a front életének szenvedéseit és humorát, Renn a világháború szociális hátterét festették meg nagyszerű könyveikben; Markovics Rodion a sziberiai tisztiborok tragikomikus világát hozta közelebb hozzánk. Kuncz Aladár a francia internálótáborok infernóját festette meg a „Pokol” költőjének megrendítő művészetével.

A „Fekete kolostor” minden során, minden mondatán egy nyitott szemmel járó, midazonáltal befelé néző, igazi költő élményeinek harmata csillog. Kuncz Aladár a lírikus és Kuncz Aladár a kollektív életlato egyforma intenzitással nyilatkozik meg ebben a könyvben, melynek betűrendjében a szenvedélyek vihára s egyben a szeretet melegsége zug és remeg olyan művészettel, olyan buzgó közvetlenséggel, hogy az olvasót a szó legkomolyabb értelmében lenyűgözi.

A francia katona, a francia sovinizmus gyűlölete épp úgy megmutatja irtozatos ábrázatát ebben a könyvben, mint a gyűlölettel szembehelyezkedő és minden barbárságon diadalmaskodó emberegység áldott mosolya. Magyarok, németek, zsidók, lengyelek, románok s mindezen nációknak minden rendű és rangú osztálytipusai tárják fel meztelen életüket, örületüket, és mosolyukat, szenvedélyeiket és lemondásukat a „Fekete kolostor” fejezeteiben. Csodálatos szépségű képek, a fogságban vergődő lélek még csodálatosabb révületei, rianásai és reményei sorakoznak hatalmas éposszá Kuncz Aladár művészetének varázsereje alatt ebben a könyvben, mely élő vád és soha el nem halványuló dokumentum abból az időből, amikor az európai emberiség véres vad-sága nemzedékek életét dulta fel s mely meghalni nem tudó kísérteteivel még ma is itt kísért közöttünk. A naturalista emberlét expresszionista víziókkal és szinte romantikus finomságokkal ölelkezik Kuncz Aladár regényében, melyet ő, szokott szerénységével mindössze „feljegyzéseknek” nevezett el.

A világháborúból szóló irodalom feltétlenül hiányos, sőt szegényes maradt volna a „Fekete kolostor” nélkül, mely annál is inkább kedves nekünk, mert Kuncz Aladár írta, a mi kedves és tragikus korán sirbahanyatlott Kuncz Aladárunk. És hisszük, hogy ez a könyv meg fogja találni a modern világirodalomban is a maga méltó helyét, mint ahogyan a modern magyar irodalomban máris elfoglalta az öt megillető diszhelyet. Egy igaz ember és igazi költő alkotása, aki sokat élt, sokat látott, sokat gondolkodott, sokat szeretett, mindig csak szeretett. A megértő jóság és az evangéliumi megbocsátás szelleme lengi át ezt a kivételes értékű könyvet, mely erdélyi talajból sarjadt ki s amely — bizonyosok vagyunk benne — el fog jutni a világhír óceánjához.

A könyvet a kolozsvári Szépművészeti Céh adta ki valóban elismeréseméltó izléssel és kiállításban.

Bátori Irén: Kék virág. Olyanok ezek a versek, mint ezüst tükrön egy mély álamba merült leány lehelete. Szavait inkább sóhajtsák, mint a forma kényszere tartja össze. Gondolatai úgy hatnak, mintha az intellektus ellenőrzése elől a szívbe menekültek volna s onnan és általa nyilatkoznak meg. Egy kétségenkívül finom, a szépség és jóság büvöletébe elmerült költő alkotása, aki szemérmes érzésekkel és szemérmes ajakkal beszél ki nem fűrészhető, örök csodákról. Nem irányzat,

nem szeszély szülte ezeket a verseket; talán maga a költő sem tudná megmondani születésük titkát. Nagyon mélyről fakadtak, nagyon messzire szóló üzenetek. Ez érzik közvetlen ritmusukon, ez érzik muzsikájuk értelmet meghaladó, lenyűgöző varázsán:

„szavad vaskarmait szívembe vájja
s mint ama fényes angyal trombitája
feltámaszt önmagamnak és — kezem
szétnyílt öt ága jóságot terem.”

Általában jóság, angyali gyöngédség a világnézeti eleme ezeknek verseknek, melyekből értelmes és okos szemek sugárának ezüstje villan az olvasó felé. A ma káotikus, eldimenzionált, irányzatok béklyóiba tört, halódó lírai hangzavarában Bátori Irén „kék virágjai” az álmatag mezők illatát csapják felénk, egy halk, tiszta, mégis erőteljes költői tehetség áldott és feledhetetlen megnyilatkozását.

Salamon László.

Kedvezőtlen kritikák miatt megmérgezte magát egy amerikai színész

Tibbet amerikai baritonista vérfagyasztó telefonbeszélgetése

Newyork, június 29. A newyorki színházi világot két megdöbbentő esemény foglalkoztatja, amelynek központjában Lawrence Tibbet, a Metropolitan opera hírneves baritonistája és Dorothy, a hírneves színésznő, azelőtt a Ziegfeld Follies sztárja állanak.

A baritonista egy telefonbeszélgetés alkalmával olyan élményen ment keresztül, hogy majdnem esztét vesztette, a színésznő pedig egy rossz kritika miatt öngyilkosságot kísérelt meg.

Lawrence Tibbet jelenleg Los Angelesben tartózkodik, ahol egy film főszerepét játssza. Egy alkalommal, amikor a felvételek szüneteltek, telefonon összeköttetett magát Newyorkban lévő feleségével, aki akkor éppen nem volt odahaza, hanem a szálloda melletti fürdőben tartózkodott. Az asszony akadálytalanul beszélhetett férjével, közben figyelte kislfiát, aki a medencében fels alá uszott.

Egyszerre a telefonon keresztül borzalmas sikoly és a következő felkiáltás

űti meg a baritonista fülét: „Larry megfullad.”

A színész megdermedve tartotta kezében a kagylót több percig s elképzelt, hogy a rövid időt örökkévalóságnak érezte. Mintegy husz perc múlva azután felhangzott az örömkrikiáltás: „Meg van mentve.”

Az történt ugyanis, hogy a kisfiu uszás közben görcsöt kapott és a víz alá merült. Az anya nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a fiu segítségére sietett és sikerült is kihuzni a kis Larryt a vízből. A baritonista a kiállított ijedtség következtében a telefon mellett eszméletét vesztette.

A másik eset áldozata, Dorothy Deerhorn színésznő nemrég a Thaiban lépett fel, alakítása azonban a kritikusoknak nem tetszett. Amikor a kedvezőtlen kritikát olvasta, öngyilkossági szándékából mérget vett be. Tettét idejekorán észrevették és megmentették az életnek.

Homoszexuális bűncselekmény miatt eljárás indult Hitler vezérkari főnöke ellen

A „Münchner Post” leleplezése. Göbbels képviselő elvesztette Hitler bizalmát

Berlin, június 29. A berlini államügyészség szenzációs vádat emelt a német nemzeti szocialista párt egyik vezére ellen, aki a Hitler-féle illegális kar hatalom egyik főparancsnoka. Röhm kapitány, a nemzeti szocialista párt

„vezérkari főnöke” ellen az államügyészség a német büntető törvénykönyv 175. szakasza értelmében, amely a homoszexualitásról szól, kihágási eljárást indított meg.

A szociáldemokrata „Münchner

ISMÉT ITT A NAGY LEHETŐSÉG!

Százért egy milliót!

Az erdélyi zsidó kórházegyesületek belügyminiszteri engedély alapján megrendezik a

második zsidó kórház-sorsjátékot!

E sorsjáték nyereménytervezete oly reálisan van megalkotva, hogy minden egyes sorsjegyvásárlónak komoly esélyei vannak a nyeresésre. Közel 2000 nyeremény 2,700.000.— lej értékben.

Főnyeremény 1.000.000 lej

Az összes nyereményeket az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. garrantálja és fizeti ki azonnal készpénzben.

Egy sorsjegy ára 100 lej

Kapható minden jobb bankban, üzletben, trafikban, stb.

Vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet!!

Levélbeli megrendeléseket elfogad:

Az Erdélyi Zsidó Kórházegyesületek Központi Sorsjátékintézősége,
Cluj,
Piața Unirii No. 20.

Fürdőruhában, valamint selyem fehérnemű és selyemharisnyában, ugy minőségben, mint olcsóságban, vezet az

„ELBE” Cal. Reg. Ferd. 19

és

„HARISNYA-HÁZ”

Cal. Reg. Ferdinand 29. (kis hid mellett)
Egy kísérlet mindenkül meggyőz.

Post” című lap a legutóbbi napokban közzétette dr. Meyer hírszerzőtiszte jelentését, amely részletesen leleplezi a nemzeti szocialista párt karhatalmának homoszexuális eltévelyedéseit. Ezek a eltévelyedések az egész Hitler-párti kar hatalomban divatosak. Röhm kapitány ellen már a Münchner Post leleplezése előtt megindították a bünyügyi eljárást, most pedig ezt az eljárást azokra a cselekményekre is kiterjesztették, amelyeket a Münchner Post közölt leleplezéseiben. A Münchner Post ezenkívül Schultz főhadnagynak, az ismert fegyvergyilkosnak is nyilvánosságra hozza közleményeit, amelyben ez súlyos támadást intéz Goebels képviselő, a nemzeti szocialisták vezére ellen. Schultz most a lapban közzétett jelentést hamisítványának bélyegzi, nemzeti szocialista körökben azonban az a hír járja, hogy Berlinből vissza fogják hívni dr. Goebels képviselőt, a berlini nemzeti szocialisták vezérét, aki Röhm kapitány egyik legnagyobb ellensége.

Goebelst ugyanis azzal vádolják, hogy a legutóbbi Stennes-féle zendülésnél nem játszott teljesen kifogástalan szerepet. Goebelst állítólag a nemzeti szocialista párt müncheni központjában a propaganda-ügyek intézésével fogják megbízni, ami azt jelenti, hogy Goebels közvetlenül Hitler ellenőrzése alá fog kerülni.

— Emil Ludwig meg akarja változtatni a nevét? Berlinből jelentik: Emil Ludwig, az emlékiratai révén világhírűvé vált német író jelenleg Washingtonban tartózkodik és kihallgatáson volt Hoover elnöknel. Az író állítólag bejelentette az elnöknek, hogy legközelebb megváltoztatja tulságosan német hangu nevét. Ludwig kiadója ezt a hírt erősen megcáfolja.

— Jean Ivanovici, Mendel Ilus, Párvulescu és Damján Irén együttes hangversenye. Szombat este a kolozsvári prefektúra nagytermében négy kiváló kolozsvári énekes tartott koncertet. A hangversenyt Jean Ivanovici baritonista nyitotta meg. Meleg, behizelgő, szines és kiegyensúlyozott hangja van, jó, előkelő előadómóda, mely minden egyes számmal fokozódott. Hatalmas sikere volt. Mendel Ilusnak, aki különösen a Madame Butterfly egyik ariájának elénkklésével bizonyította be újra, hogy elhivatott és kivételes értékekkel rendelkező énekesnő. Sok, megérdemelt tapost kapott. Damján Irén, Mihályffy Irén tehetséges tanítványa is szép sikerrel debütált a koncertdobogón. Hangja nem nagy terjedelmű, de melegen csengő és behizelgően lírai. Párvulescu, akit az Operából is jól ismerünk, nagyon kellemes tenorista, hangja csupa melegség, hajlékonyság és telve vonzó zengetekkel. A zongoránál Rónai és Salamon Klári ültek, akik mindketten művészi teljesítményt végeztek.

HI

Az UJ KELET
bánsági
Főszerkesztő
Felelős szerk.
Bukare
Hátszeg Ern
Cikkeink után
megjelölés

Évzáró ün Zsidó Na

Vasárnap dé
Otthon nagyte
annyi fölemelő
ráti ünnepege
közönséggel te
mekkel, a Nap
jeivel. Évzáró
lyen bemutatá
éves apróságok
gyar tudomán
számokat, apr

A termet er
kal és képekk
alacsony padó
lyeztek, hogy
pelni a kicsik
tapsoltak, a j
gyon jókat. M
Aki kiállott a
ágált, arra me
és könnyek al
juk. Szegény
cipőcskéikben.
mennyi lelkes
árasztottak.
„öregbbsjei”
ipari tanonco
lenni, valahán
szép dolog za
Jöttek és föllé

Aztán Neut
ki a könnyektől
dr. Spitzer J
köszöntötte a
dultságtól vil
a gyermekek
vezetőinek. F
tanulmányozm
Otthon munk
Török Erzsé
a szép teljesi
Wertheimer S
mondott meg

A gyermek
nit valóságga
fölszimpaszko
háját.

Ebéd volt a
de a hangula
vált. A tanér
azért napról-
Otthon tágas
tett udvarab

— Kémillió
táért. Bécsből
és Ranschburg
doni aukcióján
meg Titus L
íratának a m
„Tres decades
középkori zár
15. századba
másolópapok
most több
érte — hogy
még többet k

— Mikrofón
linből jelentil
bankrablások
védekezni. A
primitív rabl
a módszerük,
az álarc a re
a bankok a r
igyekeznek ve
A berlini D.
Drezdener-bar
valamennyi fi
fel. A mikrofo
den zajt felfo
elkiáltja a st
a kezekkel! —
és közvetiti
ahonnan egy
összes ajtókat
tik ugyan a p
el a pénzt.

SPORT

Győztünk Zágrábban A Vasas eldöntetlenül játszott a Haggibborral, de legyőzte a Romániát

Vasárnapi és hétfői sporteredmények

Zágráb, június 29. A román válogatott csapat nehéz küzdelem és magasnívójú játék után fölényesen nyerte a Jugoszlávia elleni Balkánkupa meccset 4:2 (1:1) arányban. A román csapat csatársora elsőrangú nyújtott. A gólokon a NAC négy egyszerű csatára, Glanzmann, Kovács, Bodola és Kocsis osztózkodtak. A román csapat teljesítménye annál értékebb, mert a szerbek legutóbbi mérkőzéseiken megmutatták, hogy versenyképesek az összes európai válogatott csapatokkal. A román csapat ezzel végérvényesen megnyerte a Balkán kupát. A csapat összeállítása a következő volt:

Zauber (Makabi, Bukarest), Vogel—Albu, Robe—Steinbach—Szabó, Glanzmann—Kovács—Sepi—Bodola—Kocsis.

Haggibbor—Vasas 1:1 (0:0)

Sikerrel mutatkozott be a Haggibbor átszervezett csapata

Cluj-Kolozsvár, június 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Vasas—Haggibbor mérkőzésre három ezer ember gyűlt össze a sporttelepen és ez a nagy érdeklődés a Haggibbor újjászervezett csapatának szólt. A kolozsvári zsidó sportközönség ezuttal is bebizonyította, hogy a Haggibbor hozánnt ennek a városnak zsidó életéhez és a közönség a régi nagy napok emlékeit akarja visszaidézni, valahányszor a kétféleképp atraktívabb napjaira kivonul. És ez alkalommal annál is inkább indokolt volt az érdeklődés, mert a Haggibbor irrisz és ügybuzgó vezetősége fenekestől felforgatta a futballcsapatot és olyan szervező munkát indított be, melynek eredménye az első szép nemzetközi siker és egy olyan csapat kiállítása volt, mely kellő tréning és összeszokottság után egyenlő lábón állhat fel az ország legjobb csapatai ellen is. A vasárnapi mérkőzés ha egyebet nem is hozott, de eredményezte azt, hogy a Haggibbor önbizalommal és a siker reményében folytathatja tovább munkáját.

A mérkőzés szép és izgalmas lefolyású játékot hozott és ami a legfontosabb: a Haggibbor az első perctől az utolsóig derekasan állotta meg a helyét. A csapat védelme és a halvesor kitűnő, helyenként nagyvonalú, stílusos futballt játszott. A csatársorban volt a hiba. A játékosok egyénileg itt is megfeleltek, még a sokat váromolt Krausz is, aki minden ellenvélemény dacára kitűnő erő lenne, ha megtanítanák, hogy a helyén maradjon, ne fárassza magát hiába és próbáljon beilleszkedni a csatársorba. (A tréner figyelmébe!) A támadó sor azonban gerinctelen volt és sehol sem láttuk az összjáték, az együvértartozás biztonságának felcsillanását. Ha ez a csatársor megfelelő tréning és összeszokottság után áll ki a pályára, a Vasas valószínűleg verséggel hagyja el a pályát. Így is a legnagyobb elismeréssel kell megemlékezni a Haggibbor játékosairól. Elsősorban Rosenfeld Gyuriról, aki veszélyes porcelánváltással, komolyan sérülve állott ki a meccsre és mégis olykor fizikai erejét meghaladó lelkességgel játszott végig a játékot. Az egyenlítő góljából látjuk, hogy helyén van a szíve, technikás, gyors, jó lövő, aki ha betegségét kiheveri, a csapat egyik legjobb embere lesz. Kijár ez a dicséret Klein Jósának is, aki másfél éve nem futballozott, de vasárnap régi nagy technikája, biztos játéka teljes egészében érvényesült. Meglepetést keltett Zélig, aki erőssége volt a védelemnek és a csapatnak ugyszólván legjobb embere volt. Havas, Ganz, Székely, Weisz és főleg az önfeláldozó és biztoskezü Rosenfeld Feri emelkedtek még ki az együttesből, mely a Haggibbornak évek óta első nagy játéksikerét harcolta ki.

A Vasas az első félidőben lefokozott tempóban játszott, lehet, hogy lebecsülte ellenfelét és ebben a félidőben csak a szerencse mentette meg attól, hogy nem több góllal megterhelten hagyta el a pályát. A második félidőben a sokat emlegetett Vasas technika felülkerekedett és a rokonszenves együttes valóban a leg-

szébb futballsportból adott izelítőt. Egyénileg a csapatból Brunecker ördögi technikája emelkedett ki, aki mellett Stanzl is a legmagasabb klasszist képviseli. Pinter néhány védése remek volt, a hátvédek biztosak, míg a halvesor csak a második félidőben mutatott valamit, addig sehol nem volt.

A játék lefolyása

Az első félidőben lanya Vasas támadások után a Haggibbor lelkes és stílusos játékkal egyre nyomásztóbb fölénybe kerül és néha percekig tartja ostrom alatt a Vasas kapuját. A csatársorban azonban meglátszik, hogy nincs kellő tréningje, úgy Rosenfeld II., mint Székely egyénileg kísérleteznek, Krausz pedig egészen idegenül érezte magát a csatársorban. Weisz néhány szép lefutásából előbb Rosenfeld, majd Krausz lönek mellé, majd Krausz félfordulatból lött veszedelmes bombája messzire kerüli el a kaput. Általános szörnyülködést vált ki a 22-ik percben Rosenfeld II. egy méteres fölé lövése, Weisz éles beadását Pinter elvetéssel toltta ki, Rosenfeld II. nagy elánnal rohan a labdára és futtában egy méterről magasan ellövi. Rá pár perccel Székely védhetetlennek látszó lövését a kapufa menti. A félidő végén a Vasas igyekszik eredményt elérni, de a bíró füttyjelével gól nélkül végződik az első félidő.

A második félidő is Haggibbor támadásokkal indul, de Rosenfeld II. beteg lábáról egymás után két biztosnak látszó bomba csuszik le. Székely nagyerejű lapos suttját Pinter ritka bravúrral tudja csak menteni és Herskovits néhány akciója is eredménytelen. Lassan kialakul a Vasas fölénye. A csatársor balszárnya vezet különösen szép támadásokat, amelyek azonban a védelem önfeláldozó munkáján akadnak meg. A 16-ik percben Zélig hencet véd. A szabadrugást Stanzl mesteri lövéssel juttatja a felső sarokba. Az utolsó tíz perc ismét a Haggibboré, a csatársor azonban Babukával felrisszítve sem boldogul. Végül az utolsó percben Rosenfeld II. a felpályánál csip el egy gazdátlan pásszt, nagy lendülettel rohan a kapu felé, maga mögött hagyja a Vasas védelmet és tíz méterről védhetetlen gólt ragaszt a háló jobbárába. Ezzel végződött a mérkőzés, amely izgalmas lefolyása folytán néhány sajnálatos balesetet is eredményezett. A második félidőben Rosenfeld I-et érte komoly baleset. Egy önfeláldozó védésnél lerugták a kitűnő kapust, aki most a Park-szatórium lakója. Rosenfeld könnyebb belső sérülést szenvedett és elővigyázatosságból pár napig az ágyat fogja őrizni. A közönség Rosenfeld Gyurit a vállán vitte le a pályáról.

VASAS—ROMÁNIA 5:1 (1:1).

Hétfőn a Vasas nagy lendülettel akarta kireperálni a Haggibbor ellen elért gyenge eredményét és nagy gólarányú győzelmet aratott a Románia jóképességű együttese fölött. A mérkőzés gyors iramban indul és mindkét kapu előtt veszélyes helyzetek alakulnak. A 8-ik percben Stanzl negyven méterről éles bombát ereszt Micu kapujára, a labda azonban hajszályra kerül el a kaput. A 24-ik percben Dán 20 méterről gyilkos, lapos lövést küld a kapura, ami Micu hasa előtt süvít a halóba. (1:0.) A Románia szorványos támadásokkal tör ki a Vasas fölényből, de a 35-ik percben Istvánffy biztos gólhelyzetből mellé lö. A 43-ik percben Chifor tizenegyesből egyenlít a Rámánia. A második félidőben a Vasas rögtön magához ragadja a vezetést. A 2-ik percben Dán kiszökik és védhetetlen gólt lö. Az idegeskedő Chifor ekkor leküldi Micut, ő maga áll be helyette és néhány szenzációs védést produkál a kapuban. Jó volna otthagyni, mert így kevesebb faultot lenne alkalma elkövetni. A 16-ik percben Stanzl, a 24-ik percben Brunecker és a 43-ik percben Jeckl lövik a gólokat a tehetetlenül védező Románia kapuba. Az egyik gólt még Chifornak is kellett volna védeni. A Vasas győnyörű iskolájátékot produkált.

Az UDR az ország bajnoka. Az UDR mint ez előrelátható volt, HTV-val

szemben biztos győzelmet aratott és ezzel az ország bajnokcsapata lett. Eredmény: 2:0. Reméljük, hogy a jövő évben másképpen rendezik meg a központ a bajnokságokat.

Az országos dekaflon versenyek során Buciu bukaresti atléta 24.16 m-rel megdöntötte az eddigi kétkezes súlydöntő rekordot.

Színház—Mozi

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJANAK KÖZLEMÉNYEI

Lengyel Irén vendégjátéka. Idestova két éve, hogy a kolozsvári közönség kedvence, dédelgetet primadonnája, Lengyel Irén nem szerepelt a kolozsvári színpadon. Az igazgatóságnak sikerült most Lengyel Irént két esti vendégjátékra megnyerni. Ma este lép fel először Lengyel Irén és pedig a híres Eltörött a hegedűben, csütörtökön este a Hamburgi menyasszonyban a primadonna szerepét fogja játszani. Hogy mindenki megnéhesse Lengyel Irént, az igazgatóság mérsékelt helyárakkal tartja meg az előadásokat.

Szökik az asszony — mozihelyárakkal. Szerdán este az legnépszerűbb operett-újdonások egyike, a Szökik az asszony kerül színpadra nagyon olcsó mozihelyárakkal — Kondor Ibolyával a főszerepben.

Bucsuelőadás — Okos mama. A két hétre terjedő előadás sorozatát pénteken este fejezi be a színház. Szombaton reggel már újra utra kelnek színészeink. Ünnepi formák közt tartják meg a bucsuelőadást, az Okos mama kerül színpadra. Az egész operett-személyzet bucsuzik ezen az estén: Kondor Ibolyka, Véghelyi Iza, Ihász Aladár, Tompa Béla, Selmeczy, Leővey, Réthely. Vendékként föllép Jung János is. A címszerep most is Poór Lili fogja játszani. A pénteki bucsuelőadást nagyon olcsó mozihelyárakkal tartják meg.

A Magyar Színház heliműsora

Kedd este 9 órákor: Eltörött a hegedű. (Lengyel Irén vendégjátékával, délutáni mérsékelt helyárakkal.)

Szerda este 9 órákor: Szökik az asszony. (Operette repriz, nagyon olcsó mozihelyárakkal. Kondor Ibolya, Véghelyi Iza, Tompa Béla, Ihász Aladár fellépése. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.)

Csütörtök este 9 órákor: Hamburgi menyasszony. (Lengyel Irén vendégjátékával. Délutáni mérsékelt helyárakkal.)

Péntek este 9 órákor: Bucusu előadásul Okos mama. (Az évad utolsó előadása. A társulat bucsuja Kolozsvártól. Kondor Ibolya, Poór Lili, Véghelyi Iza, Ihász, Tompa, Réthely, Selmeczy föllépésével. Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.)

A heti műsoron hirdetett előadásokra jegyek előre válthatók a színház pénztáránál és az Ellenzék könyvosztályánál.

Szinkór—Mozgó műsora

Kedd d. u. 3, 5, 7 órákor: Ki a tigris? (Az Ufa világhírű németül beszélő nagy bünyűgyi filmje, a főszerepekben Charlotte Susa és Harry Frank. A legérdekesebb hangos sláger. Előtte: I. Uj hangos híradó. II. Mesterdalnokok, humoros zenés rajzfilm. Helyárak: 10 és 20 lej.)

Szerda d. u. 3, 5, 7 órákor: Ma utoljára! Az első nagy, német bünyűgyi hangosfilm, 10 és 20 lejes helyárakkal.)

Csütörtök d. u. 3, 5, 7 órákor: A vörös táncosnő. (Dolores del Rio és Charles Farrell grandiózus hangos film-drámája az orosz forradalom napjából. Helyárak 10 és 20 lej.)

Péntek d. u. 3, 5, 7 órákor: A vörös táncosnő. (Dolores del Rio és Charles Farrell grandiózus filmje. Helyárak este 9 órákor is 10 és 20 lej.)

Az új vetítő és hangosgépek felszerelési munkálatai csak a hét végére fejeződnek be, ezért ezen a héten még a régi berendezéssel játszunk!

CORSO-MOZGÓ műsora

Kedd 5, 7, 9 órákor: Két nagyszerű, értékes kulturfilm: I. Bali, a csodák országa. Expedíciós film, melyet a Sunda szigetsorozat egyikén Lola Kreitzberg, a vakmerő és vállalkozó német asszony készített. II. Simba.

Az állatok királya. A legnagyobb dzsungelfilm, mely minden más hasonló produkciót felülmúl.

Szerda 5, 7, 9 órákor: Két nagyszerű kulturfilm és pedig: I. Bali, a csodák országa. Expedíciós film, melyet a Sunda szigetsorozat egyikén Lola Kreitzberg, a vakmerő és vállalkozó német asszony készített. II. Simba. Az állatok királya. A legnagyobb dzsungelfilm, mely minden más hasonló produkciót felülmúl.

RADIO MÚSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Kedd, június 30.

Bukarest. 20: Rádiózenekar. Rossini, Waldteufel, Mascagni, Wagner, Rameau, Grieg, Rimszkij—Korsakov, Massenet, Lehár művei.

Budapest. 9.15: Házikvartett. 9.30: Hírek. 12.05: Szalónzenekar. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Mesedélután. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Novellák. 5.30: Magyar nóták. 6.10: A turisták népegészségügyi jelentősége. 6.35: Kalmár Tibor és zenekarának hangv. 7.25: Babits Mihály és Fekete Lajos költeményei. 8: Wagner hangv. 9.30: Cigányzene. Utána pontos időjelzés, időjárás, majd grammofonhang verseny.

Bécs. 15.20: Operák grammofonon.

Berlin. 21.15: Hangv.

Hamburg. 21: Német hangv.

Langenberg. 20: Gluck: Orfeusz című operája.

Milánó. 21: Magyar szimf. hangv.

Róma. 21: Négyes.

TOZSDE

Kolozsvár, június 29. Márka 39.98, holland forint 68, dollár 168.50, font sterling 817³/₄, francia frank 6.62, líra 8.85, cseh korona 4.99¹/₂, pengő 29.40, dinár 3, schilling 23.70, svájci frank 32.70, zloty 19¹/₂.

Bukarest, június 29. Francia frank 6.58¹/₂, font sterling 816¹/₂, dollár 167.90, líra 8.80, cseh korona 4.98, svájci frank 32.58, belga frank 23.40, márka 39.92, schilling 23.65, pengő 29.32, holland forint 67.65.

Zürich, június 29. Lej 307¹/₄, belga frank 207.65, font sterling 2510³/₄, líra 27.00¹/₂, pengő 90.06, zloty 57.83, márka 122.45, dollár 515.97¹/₂, francia frank 20.20, cseh korona 1528¹/₄, dinár 9.12³/₄, schilling 72.56.

Apróhirdetések

Perzs nyelvek elsörendű minőségben, minden méretben olcsón eladó. Régiségeket veszünk. Arta Cluj, Str. Avram Iancu 3.

Irodának 2 szép földszinti szoba, lakásnak is kiadó. Str. Regina Maria 15.

Puhafaszakmában jártas nőtlen tisztviselő, perfekt román-magyar nyelvtudással, vidékre kerestetik. Cim: Telefon 6-45.

Kellemes, iskolázott baritonhangú kántor, nős, gyermektelen, 28 éves, bármilyen szerény állást egész évre vagy a főünnepekre elfoglalna, esetleg hitközségi titkári, vagy inkasszó állással egybekötve. Cim: Jakab Dávid, Str. Bererie 7, Târgul-Mures.

Schwartz Ignácné kóser vegetárius étterme áthelyezve Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi u.) 23 szám alá. Bejárati Szappan ucca felől. Olcsó árak!

A kolozsvári ortodox zsidó hitközség énekkarához ügyes karvezetőt és jóhangú énekeseket keresünk. Jelentkezés Weisz Izidor főkántornal, Timár ucca 3.

Butorozott, szép, egészséges szoba, fürdőszobahasználattal, külön bejárattal kiadó. Cim a kiadóban.

Előrajzolás, csipkebevarrás, montírozás, fehérenmüvarrás, kézi- és géphímzés, goblenvarrás legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunka szalonjában, Malom u. 16.